

Minister
Edukacji

Akademia
Pedagogiki
Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
rok założenia 1922

Załącznik nr 3 do uchwały nr 55/2025
Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
z dnia 26 marca 2025 r.

EDUKACJA ZDROWOTNA

Studia podyplomowe – kwalifikacyjne

program ramowy

Warszawa, 2025

Zadanie zlecone przez Ministra Edukacji na podstawie art. 464 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.) polegające na zorganizowaniu i przeprowadzeniu - kwalifikacyjnych studiów podyplomowych dla czynnych zawodowo nauczycieli w zakresie przygotowania merytorycznego i dydaktycznego do nauczania przedmiotu edukacja zdrowotna.

Spis treści

Rozdział 1. Charakterystyka programu studiów podyplomowych.....	3
Ramowy opis.....	3
Założenia	3
Rozdział 2. Profil kompetencyjny nauczyciela edukacji zdrowotnej (sylwetka absolwenta) 5	5
Rola nauczyciela edukacji zdrowotnej	5
Zadania nauczyciela edukacji zdrowotnej.....	6
Zakres wiedzy, umiejętności i postaw nauczyciela.....	6
Kwalifikacje zawodowe	7
Rozdział 3. Ramowe efekty uczenia się.....	9
Rozdział 4. Ramowy program studiów podyplomowych „Edukacja zdrowotna”	15
Blok przedmiotów przygotowania merytorycznego	15
Blok przedmiotów przygotowania dydaktycznego	16
Praktyki zawodowe	16
Efekty uczenia się dla studiów podyplomowych kwalifikacyjnych „Edukacja zdrowotna”	
Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	

Rozdział 1. Charakterystyka programu studiów podyplomowych

Ramowy opis

- Nazwa studiów podyplomowych: **Edukacja zdrowotna**
- Typ kształcenia: **studia podyplomowe**
- Charakter studiów podyplomowych: **kwalifikacyjny**
- Forma studiów podyplomowych: **niestacjonarna**
- Liczba semestrów/ liczba punktów ECTS/ liczba godzin: **3/104/390**
- Wskazanie dziedzin nauki/sztuki, do których odnoszą się efekty uczenia się, określone w programie studiów podyplomowych: **dziedzina nauk społecznych oraz dziedzina nauk o zdrowiu (dyscypliny naukowe: pedagogika, psychologia, nauki o zdrowiu)**
- **Studia kierowane są do osób czynnych zawodowo, zatrudnionych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, posiadających wykształcenie wyższe dające uprawnienia do nauczania przedmiotowego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, posiadających przygotowanie pedagogiczne (nauczycielskie).**
- Wymagania wstępne/oczekiwane kompetencje kandydata: **poziom 6, 7 albo 8 PRK.**

Założenia

Realizacja przedmiotu edukacja zdrowotna w szkole wymaga od nauczyciela wiedzy, umiejętności oraz postaw społecznych.

Celem studiów podyplomowych jest przygotowanie nauczyciela, który uzyska kompetencje i umiejętności w zakresie:

- wartości i postaw kształtowanych u uczniów,
- zdrowia fizycznego,
- aktywności fizycznej,

- prawidłowego odżywiania,
- zdrowia psychicznego,
- zdrowia społecznego,
- dojrzewania organizmu,
- zdrowia seksualnego,
- zdrowia środowiskowego,
- korzystania z internetu i profilaktyki uzależnień,
- działania systemu ochrony zdrowia.

Program studiów podyplomowych Edukacja zdrowotna jest skierowany do nauczycieli przedmiotowych pracujących w szkołach podstawowych (klasy IV-VIII) oraz szkołach ponadpodstawowych.

Rozdział 2. Profil kompetencyjny nauczyciela edukacji zdrowotnej (sylwetka absolwenta)

Rola nauczyciela edukacji zdrowotnej

Rola nauczyciela edukacji zdrowotnej polega na przygotowaniu ucznia, który będzie:

- podejmował działania wspierające zdrowie we wszystkich jego wymiarach na wszystkich etapach życia, we wszystkich jego wymiarach tj. fizycznym, psychicznym, społecznym, seksualnym i środowiskowym oraz dbał o bezpieczeństwo zdrowotne własne i innych,
- rozumiał i akceptował przemiany oraz procesy zachodzące w ludzkim ciele na wszystkich etapach życia,
- znał i rozumiał proste pojęcia z zakresu zdrowia oraz zależności wybranych zjawisk i procesów zachodzących w ciele człowieka, w tym chorób i niepełnosprawności,
- akceptował zmiany zachodzące w ciele człowieka,
- odpowiedzialnie pełnił role społeczne i budował relacje opartych na wartości zdrowia, godności, szacunku i tolerancji na wszystkich etapach życia,
- znał i rozumiał zasady funkcjonowania w różnych grupach społecznych oraz podstawowe obowiązki człowieka wobec rodziny i społeczności lokalnej, postępował z akceptacją i szacunkiem wobec siebie i innych, dostrzegał potrzeby innych osób i reagował na nie,
- monitorował własny stan zdrowia we wszystkich jego wymiarach na wszystkich etapach życia, w tym z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, potrafił odbierać ze zrozumieniem komunikaty dotyczące swojego stanu zdrowia, rozumiał konsekwencje braku dbania o zdrowie,
- dostrzegał czynniki pozytywnie i negatywnie wpływające na zdrowie we wszystkich jego wymiarach tj. fizycznym, psychicznym, społecznym, seksualnym, środowiskowym,

- realizował działania wpływające na utrzymanie, poprawę i ochronę zdrowia,
- poszukiwał, weryfikował i analizował informacje w zakresie własnego zdrowia i czynników na nie wpływających.

Zadania nauczyciela edukacji zdrowotnej

Zadaniem nauczyciela edukacji zdrowotnej jest:

- kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób,
- ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, a także stosowania profilaktyki i korzystania z systemu ochrony zdrowia,
- rozwijanie u uczniów postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.

Zakres wiedzy, umiejętności i postaw nauczyciela

Nauczyciel edukacji zdrowotnej w swojej pracy:

- wykorzystuje specjalistyczną wiedzę dotyczącą rozwoju człowieka (fizycznego i psychicznego);
- wykorzystuje wiedzę z zakresu zdrowia fizycznego, uwarunkowań chorób oraz prowadzenia oddziaływań profilaktycznych w zakresie zdrowia fizycznego;
- wykorzystuje wiedzę z zakresu wartości i postaw kształtowanych u uczniów,
- wykorzystuje wiedzę z zakresu zdrowia psychicznego, uwarunkowań trudności oraz prowadzenia oddziaływań profilaktycznych w zakresie zdrowia psychicznego;
- wykorzystuje wiedzę z zakresu zdrowia społecznego, uwarunkowań trudności, prowadzenia oddziaływań profilaktycznych w zakresie zdrowia społecznego;

- wykorzystuje wiedzę z zakresu zdrowia seksualnego, uwarunkowań zaburzeń i chorób oraz prowadzenia oddziaływań profilaktycznych w zakresie zdrowia seksualnego;
- wykorzystuje wiedzę z zakresu zdrowia środowiskowego, uwarunkowań trudności oraz prowadzenia oddziaływań profilaktycznych w zakresie zdrowia środowiskowego;
- wykorzystuje wiedzę z zakresu realizacji zdrowego stylu życia (aktywność fizyczna, prawidłowe odżywianie, korzystania z Internetu i profilaktyki uzależnień,
- wykorzystuje wiedzę z zakresu działania systemu ochrony zdrowia.

Kwalifikacje zawodowe

Kwalifikacje

Kwalifikacje do nauczania drugiego przedmiotu (edukacja zdrowotna w szkole podstawowej i ponadpodstawowej)

Podstawy prawne

- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 890).
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

Wymogi

Wykształcenie wyższe (kwalifikacja pełna co najmniej na poziomie 6., uzyskana w systemie szkolnictwa wyższego i nauki. Ukończenie studiów na kierunku nadającym kwalifikacje do nauczania przedmiotu w szkole. Kwalifikacje pedagogiczne.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację do nauczania przedmiotu edukacja zdrowotna będzie mogła znaleźć zatrudnienie w placówkach oświatowych: szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

Rozdział 3. Ramowe efekty uczenia się

Ramowe efekty uczenia się na podstawie Załącznika nr 3 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 890):

A3. Podyplomowe przygotowanie merytoryczne do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

A3.W1. cele kształcenia przedmiotu lub zajęć, wyrażone w wymaganiach ogólnych podstawy programowej nauczanego przedmiotu lub treściach prowadzonych zajęć;

A3.W2. treści nauczania przedmiotu lub zajęć, wyrażone w wymaganiach szczegółowych podstawy programowej nauczanego przedmiotu lub treściach prowadzonych zajęć;

A3.W3. powiązania nauczanych treści z innymi obszarami wiedzy i kultury.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A3.U1. A3.U2. A3.U3. biegle operować pojęciami i faktami z zakresu treści nauczania; interpretować treści nauczania z perspektywy aktualnego stanu wiedzy; dobierać treści i zadania umożliwiające rozwijanie zainteresowań uczniów szczególnie uzdolnionych.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

A3.K1. A3.K2. ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej; poszukiwania nowych zasobów wzbogacających treści nauczania i podnoszących efektywność kształcenia uczniów.

D/E. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego lub kolejnego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych lub kolejnych zajęć

D.1/E.1. Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

D.1/E.1.W1. miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;

D.1/E.1.W2. podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;

D.1/E.1.W3. integrację wewnątrz i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania - tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;

D.1/E.1.W4. kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;

D.1/E.1.W5. konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;

D.1/E.1.W6. metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć - rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;

D.1/E.1.W7. organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;

D.1/E.1.W8. sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne - dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych;

D.1/E.1.W9. metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;

D.1/E.1.W10. rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;

D.1/E.1.W11. egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;

D.1/E.1.W12. diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;

D.1/E.1.W13. znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;

D.1/E.1.W14. warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;

D.1/E.1.W15. potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

D.1/E.1.U1. identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;

D.1/E.1.U2. przeanalizować rozkład materiału;

D.1/E.1.U3. identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;

D.1/E.1.U4. dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;

D.1/E.1.U5. kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;

D.1/E.1.U6. podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;

D.1/E.1.U7. dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;

D.1/E.1.U8. merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;

D.1/E.1.U9. skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;

D.1/E.1.U10. rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;

D.1/E.1.U11. przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

D.1/E.1.K1. adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;

D.1/E.1.K2. popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;

D.1/E.1.K3. zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej;

D.1/E.1.K5. kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;

D.1/E.1.K6. budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;

D.1/E.1.K7. rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;

D.1/E.1.K8. kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;

D.1/E.1.K9. stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

D.2/E.2. Praktyki zawodowe

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

D.2/E.2.W1. zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;

D.2/E.2.W2. sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;

D.2/E.2.W3. rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.

Rozdział 4. Ramowy program studiów podyplomowych „Edukacja zdrowotna”

Program studiów podyplomowych Edukacja zdrowotna jest skierowany do nauczycieli przedmiotowych pracujących w szkołach podstawowych (klasy IV-VIII) i szkołach ponadpodstawowych.

Adresaci studiów podyplomowych reprezentują różne dziedziny wiedzy, dlatego ramowy program tych studiów podyplomowych oparty jest na modułach tematycznych, integrujących treści teoretyczne i praktyczne odnoszące się do kluczowych aspektów edukacji zdrowotnej.

Program studiów podyplomowych uwzględnia:

- połączenie zajęć teoretycznych i praktycznych obejmujących analizę literatury naukowej, zajęć pokazowych, seminariów, wymianę doświadczeń przy udziale specjalistów obszaru medycyny, pedagogiki, psychologii;
- powiązanie teoretycznych i praktycznych zajęć z doświadczeniem pracy w klasie

Ramowy program studiów podyplomowych obejmuje łącznie 390 godzin, w tym:

300 godzin przeznaczonych jest na przygotowanie merytoryczne i przygotowanie dydaktyczno-metodyczne, praktykę zawodową w ramach edukacji zdrowotnej, w tym 90 godz. praktyki zawodowej (2x45 godzin).

Ramowy program studiów podyplomowych obejmuje następujące moduły:

Blok przedmiotów przygotowania merytorycznego

Biologiczne podstawy rozwoju człowieka

Biopsychospołeczny model zdrowia i choroby – ICF

Higiena i zdrowy styl życia

Profilaktyka zdrowia i choroby

Uwarunkowania i zaburzenia zdrowia psychicznego

Zaburzenia odżywiania

System wsparcia i opieki środowiskowej w zakresie zdrowia psychicznego

Uwarunkowania i zaburzenia zdrowia fizycznego i seksualnego

Uzależnienia – profilaktyka działań i wsparcie

Problemy rodziny, grup rówieśniczych i pracy środowiskowej

Przemoc i cyberprzemoc – profilaktyka działań i wsparcie

Analiza zasobów wsparcia środowiska społecznego

Psychologia zdrowia

System ochrony zdrowia

Kompetencje informacyjne w obszarze zdrowia

Blok przedmiotów przygotowania dydaktycznego

Szkolna ocena funkcjonalna aktywności i uczestnictwa ucznia

Metodyka nauczania przedmiotu edukacja zdrowotna

Edukacja przez ruch i sport – metodyka

Trening interpersonalny w szkole

Trening umiejętności wychowawczych

Skuteczne techniki uczenia się

Metodyka radzenia sobie z trudnościami i pokonywanie barier

Praktyki zawodowe

Praktyka asystenckie: 45 godzin / semestr II

Praktyka asystencko-pedagogiczne: 45 godzin / semestr III